ALEXII SYMMACHI MAZOCHII

Canonici Neap. & Regii S. Script. Interpretis

DE ANTIQVIS CORCYRAE NOMINIBVS SCHEDIASMA

AD EMINENTISS. AC REVERENDISS.

ANGELVM MARIAM QVIRINVM

S. R. E. CARD. BIBLIOTHECARIVM EPISCOPVM BRIXIENSEM.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III NAPOLI

NEAPOLI AN. CIϽIϽCCXXXXII.

Typis & expenſis Novelli de Bonis Typographi Archiepiſc.

Superiorum permiſſu.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIx aliud quidquam eſt , CARDINALIS ampliſſime, majore cum audacia in toto pudentiſſimi poetae ac moderatiſſimi carmine evulgatum , quam illud ubi (*) Phaeacum tuorum naves non tantum intelligendi vi praeditas fuiſſe canit , verum etiam ad aliorum cogitationes intimas perſentiſcendas acumine ac perſpicacia valuiſſe . Sane quae tantum percipiendo poterant , haud dubito quin eaedem pari quoque eloquendi facultate polluerint . Verum hoc illae tum ſcilicet conari valebant , quando non tantum pecudes inter ſe invicem , cumque hominibus verba commutabant , ſed & quercus atque fagi Jovis Dodonaei munere garriebant . Nunc quam vellem , ſi minus Corcyraeorum naves , at ſaltem ipſa per ſe Corcyra ſenſus atque affectus ſuos eſſari hoc tempore per humanam vocem poſſet : hanc enim , ſatis ſcio , primam emitteret , qua Tibi , ANGELE Cardinalis , gratias ageret , tum multis nominibus , tum eo potiſſimum , quod ſe hoc ferreo ſaeculo vix de nomine notam , tuo immortali opere conſecraveris, & quanta per aetatem illam auream & heroicam eadem , quæ hominibus qui nunc ſunt vix ullo eſt in numero, exſtiterit , luculento libri tui teſtimonio demonſtraveris . In quam rem μυροθήκια veterum ſcriptorum univerſa ita conſumpta & exhauſta per Te fuiſſe , vix ut quidquam aut ne vix quidem reliquum feceris , quod tuis CORCYRAE PRIMORDIIS addi queat , minus equidem miror , qui tuam multijugam eruditionem , qua quantum eſt antiquitatis in numerato habes , ſummopere ſemper ſim admiratus . Hoc magis miror , non certatim hoc precibus civitates clariſſimas a Te contendere , ut paria de ſe aggrediaris . Verum de his , & quae ſunt ſimilia horum atque cognata , cum aliis qui Te norunt h. e. cum omnibus Muſarum alumnis , & multus & quotidianus eſt mihi ſermo . De Te autem apud Te

(*) Od. Θ 559.

(quem adverſus univerſum hoc titillationis genus probe ſeptum & permunitum ſciam) eadem haec agere , quantae meae confidentiae, tui vero ſtomachi fuerit ? Quocirca univerſam hanc officii partem, quando Tu eam inofficioſam habes , libenter omitto .

At illud quidem certe prohibere non potes , quominus ingentes atque immortales Tibi gratias agam , qui me tam pretioſa gaza ditaveris , quantus eſt liber tuus , auro contra non carus : tum vero rogo Te , uti des mihi hanc veniam , ſi tantum mihi tribuerim , ut de aliqua ſymbola cogitarem ; quam a tuo egregio opere minime alienam , Tibi quaſi ἀντίδωρον mitterem : etſi non ſum neſcius , me ἀμείβειν ſcilicet illa ſua

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων (**).

Atque in ea cogitatione mihi defixo occurrit in ipſo libri tui limine locus ille, quo Tu vetera inſulae nomina, & eorum ex Bocharto interpretamenta in medium protuliſti . Nolim autem, quemquam de me ſuſpicari, eo me arrogantiae proceſſiſſe, ut collato pede decertare auſim cum viro tanto , quantus merito ſuo in omnium eſt ore Samuel Bochartus , vere princeps ejus ſtudii , quo locorum nomina per etymologias Palaeſtinas expediuntur . Verum , uti dixi , non ea mihi mens eſt , ut traditas a Bocharto originationes elevem ; ſed tantum uti meas proponam . Quod ubi διὰ βραχέων effecero ; permittetur Tibi deinde , Cardinalis ſapientiſſime ac nobiliſſime , rei univerſae arbitrium .

Ordiar autem ab iis duobus nominibus , quae exiſtimantur omnium vetuſtiſſima , nimirum ut prius Δρεπάνη i. e. *falx* appellata fuerit , mox Σχερία : quorum illud mere Graecanicum creditur , hoc autem Phoenicium . Heic equidem miror, ſi , quo tempore non modo Corcyram & remotiores a vera Graecia partes , ſed & ipſam Hellada , atque adeo Athenas ipſas , plane βαρβαροφωνῆσαι , Herodotus , Thucydides & quantum eſt antiquorum fatetur (ante Hellenem ſcilicet , quem ἑλληνισμοῦ primum auctorem faciunt) eo inquam tempore Corcyra non alio primo nomine uſa fuerit , quam mere ἑλληνικῷ . Quid ergo eſt ? Si primum inſulae nomen Δρεπάνη fuit(in quo cur antiquis palam id affirmantibus fidem derogem, non habeo idoneam cauſam) tum vero id nomen nihil minus quam Graecae originis fuiſſe oportuit . Verum de his poſtea , ubi ad hoc nomen ventum fuerit .

S C H E R I A

Nunc age ante omnia *Scheriae* nomen ſiqua poſſumus expediamus ; mox dicturi de Drepane : ὕστερον πρότερον. Bochartus qui-

(**) Il. Z 236.

quidem, petita ex oriente vocis origine, *mercaturae* notionem ei nomini ſubjectam eſſe voluit: felix, qui & hoc pleriſque perſuaſerit: nam Tu quidem, ὦ ἐξοχώτατε ſuperſediſti examine, tum hanc tum alias viri magni ἐτυμολογίας hujus inſulae relinquens in medio. At equidem darem Bocharto manus; niſi me alio antiqui ſcriptores ducerent. Nimirum tum pervetus Apollonii interpres, cujus Tu verba pag. 5. (quo lectorem rejicimus) recitaſti, tum Stephanus & Euſtathius, narrationem Ariſtotelis de ortu & cauſis vocis *Scheriae* ſuo calculo comprobarunt. Ea narratio in hunc modum habet; *Cererem veritam, ne defluentes ex Epiro fluvii ipſam* (ex inſula) *continentem efficerent, a Neptuno* (1) *petiiſſe, ut fluminum curſus averteret: quibus* (ἐπισχεθέντων) *cohibitis* (eam inſulam) *pro Drepane Scheriam nuncupatam.* Cur hoc porro Ceres a decurrentibus amnibus metuerit, ne inſula continenti admoveretur, non aliud quam αἱ προσχώσεις (h. e. limi adgeſtiones) in cauſa erant: de quibus, ne cui feſtinanti per me mora fiat, videat, cui tanti res viſa fuerit, Strabonianas (2) animadverſiones eo pertinentes.

At interim infelicem nimium Bocharti etymologiam eſſe neceſſe eſt, in qua nulla ineſt ſignificantia fluminum averſorum; quae nimirum cauſa fuit, ut inſulae nomen vetus cum *Scheria* permutaretur. Nam amabo te, quando, ut vis, Scheria *mercaturam* ſignificat: quantae id ineptiae fuiſſet, propter alio corrivata flumina

(1) Neptunus idem eſt ac Japhet, ut optimis rationibus oſtendit Bochartus. Hinc quia *inſulae* & loca maritima Japheto obtigerunt, merito Neptuno inſularum & maris imperium traditur: imo & fluminum, quae σύστημα unum cum mari efficiunt.

(2) Multus in his Strabo eſt: qui lib. I. pag. 37. Nili προχώσεις intelligi poſſe dicit ex eo, quod Homerus Pharum inſulam in Menelai adventu diurnae navigationis ſpatio a continente removerit: quum tamen eadem inſula ſecutis temporibus (promoto utique ex Nili adgeſtibus littore) ponte cum continente juncta fuerit. Item eod. lib. pag. 50. ex Stratone ſic refert: *Fortaſſis etiam Ammonis templum aliquando ad mare jacuiſſe, quod nunc, recedente mari, ſit in media terra*: cujus conjecturae rationem affert, ipſius Templi celebritatem, quae numquam tanta fuiſſet, ſi procul a mari ab initio exſtitiſſet. Mox addit, *Sed & Aegyptum priſcis temporibus mari fuiſſe irriguam uſque ad paludes quae ſunt apud Peluſium & ad Caſium montem, & Serbonidem lacum*: cujus rei indicium affert *arenas & conchylia* quae in his locis effodiuntur. Paullo ſuperius eadem pagina Stratonis praedictionem de Ponto Euxino produxerat: quem ex affluxu plurimorum & maximorum fluminum aliquando totum terrae adgeſtibus repletum iri auguratur: id quod ex ſiniſtra Ponti ora poſſe intelligi, qua parte promota longius littora vocantur Στῆθη: quae Polybius ταινίαν vocat, h. e. terrae longam laciniam quotidie ex fluminum adgeſtibus augeſcentem, ac maria propellentem. Exſtat etiam apud Polybium lib. IV. vaticinatio de Ponto, aliquando (uti tunc ſe dabant initia) replendo adgeſtionibus fluminum. Adhaec idem Strabo lib. XII. pag. 536. Oraculi verſus affert, quibus fore tempus praedicitur, quo Pyramus, amnis immodicis adgeſtionibus gaudens, Cyprum inſulam tangat: quae inſula a Pyrami oſtiis plus, opinor, diurno itinere aberat: ubi & Nili meminit ἀεὶ προσεξηπειροῦντος τὴν θάλατταν τῇ προσχώσει, *ſemper marina ſpatia in continentem adgeſto limo vertentis*: unde & Aegyptum ab Herodoto δῶρον τοῦ ποταμοῦ *amnis donum* vocari, quaſi quae tota quanta eſt illis adgeſtionibus Nili debeatur. Habet denique heic quoque Strabo paria de Pharo, olim πελαγίαν, h. e. *in alto poſita*. Noſtra aetate oram maris Hadriatici, ſaltem ea parte qua ſe Padi oſtia exonerant, boream verſus factam eſſe auctiorem, pluribus documentis confirmarem, ſi id agerem.

eam inſulam *Mercaturam* vocari? An, ſi flumina illa priſtinos curſus tenuiſſent, &, quae prius inſula, hanc ſuis adgeſtibus peninſulam effeciſſent, ideo minus ea mercaturae idonea fuiſſet? Imo multo ob id aptior; quia quo prius mari tantum patebat aditus, ad eam ἠπειρωθεῖσαν jam terreſtri quoque itinere perreptari potuiſſet.

At Graecorum etymon *Scheriae*, tametſi amnium *averſionem*, qua poteſt, complectitur, aut complecti putatur; mire tamen ineptum eſt, quippe in analogiae leges peccans. Nimirum Graeculi perſuadere volunt, ἀπὸ ἐπισχεθέντων ῥευμάτων i. e. *a cohibitis fluentis*, ſive a verbo ἴσχω, inſulam id nomen conſecutam. Quid autem *Scheriae* cum ἴσχω, aut cum participio ἐπισχεθεὶς commune eſt praeter litterulas duas Σ & Χ? At ut etymologia Graece procederet; ſaltem Σχετία non Σχερία dicenda fuiſſet. Verum ne plura. Certum eſt, ex Ariſtotelis (ut & eorum quos auctores hujus fabulae habuit Stagirita) mente eam narrationem complecti cauſam nominis immutati; eam vero cauſam fruſtra inſudaſſe grammaticos ut ex Graeci ſermonis penore expeditam depromerent. Sed quando mire inops eſt Graecia, quominus in *Scheriae* nomine *averſos* aut *inhibitos* amnes oſtendat; ad eam linguam, qua ante Graecam utebantur Noachidae, orientalem ſcilicet, animum convertamus. Ac bene eſt, quod veteres orientis dialecti heic non fallunt, ſed pulcherrimas etymologias ſuppeditant, quibus deflexorum aut cohibitorum fluminum opportuna ſignificatio contineatur.

Ac primum *Auſer*, ſive *Auſar* in Etruria praeſefert perſimilem fabulam, ab Ariſtotele indicatam, a Strabone autem accuratius enarratam, eam vero nomini fluminis mire conſentaneam. Nequemquam morer; omnino videantur ea, quae in ſexta Diatribarum Tyrrhenicarum (quas nuper tom. 3. Diſſert. Cortonenſium Romae edidit Pagliarinus) in AVSER diſputavimus. Nempe eo redit narratio. Amnis Auſer promiſit accolis, ſe ita curſum cohibiturum, quo minus aquae in ripas ſeſe diffunderent, ac ſata diriperent. Ac ſane Auſer promiſſa ſancte ſervavit, nimirum fluentis ſuis, ne extra ripas graſſarentur, in ſublime elatis uſque eo, ut qui ad utramque ripam conſtitiſſent, non ſe invicem conſpicerent: quocirca ſegetes illaeſae fuerunt. Hoc quidem totum fabuloſum eſſe, ſuperfluum eſt monere. Sed tamen ea fabella excogitata fuit, ut vocis *Auſer* ratio redderetur. Ea vox Hebraeis (qui quidem עצר *Oſer* pronuntiant: at Syri O illud in AV reſolvunt) quoties de aquis ſermo eſt, *retentionem* aut *cohibitionem* notat. Haec quidem pluribus loco citato: ex quibus poteſt conjici, cum *Auſer* & *Scheria* ſimiles fabulas prae ſe ferant, ex eodem עצר *Oſer* utrumque

que fortaſſis factum. Ex ea quidem radice invariata manavit vox *Auſer*; at ab eadem nonnihil interpolata fortaſſis & Σχερία exſtitit; nimirum gutturali *Ain* deperdita, & *Tſade* tranſeunte in Σχ. Nam quia pronuntiationem τοῦ *Tſade* Graeci ignorabant; eapropter modo per S, modo per T eam litteram reddiderunt: heic autem eam per Σχ expreſſiſſe videntur. Ita fortaſſis ex Heb. *Oſer* factum ſit Σχερ, ac deinde, cum congrua terminatione, Σχερία. Verum haec originatio, etſi ante dictae Graecanicae praeferenda, tamen abſit ut ſe mihi probet; qui violentas etymologias oderim, eas autem conſecter, quae ſponte fluunt. Nec alio conſilio haec produxi in medium, niſi ut fabularum ſimilitudo hoc ſaltem oſtendat, nim. voces *Auſarem* & *Scheriam*, etſi ſunt locorum diverſorum nomina, habendas tamen pro συνωνύμοις, nec aliam notionem in *Scheriae* vocabulo eſſe quaerendam, quam quae *Auſaris* vocabulo continetur.

Nec aliorſum vero; quam quorſum praedixi, noſtra omnis ἐτυμολογικὴ evadit induſtria. Nam mira res, ſed tamen vera: quibuſcumque conſonis vocis *Scheriae* initium in linguis orientis perſcribatur (ſive prima littera ſit *Zain*, ſive *Samech*, ſive *Sin*: ſecunda vero ſive ſit *Gimel* ſive *Caph*) ſemper id ſignificabitur, quod innuit enarrata ab Ariſtotele fabula. E. g. ſi ponamus, *Scheriam* a rad. זגר *Zegar* ſive *Sgar* oriri; id verbum Syris eſt *increpare, objurgare*(eo plane ſenſu, quo Deus in ſcripturis *increpare* dicitur mari, ne fines tranſiliat: quo ſenſu etiam Neptunus increpuit fluminibus Epiroticis, ne Corcyram verſus decurrerent) itemque *cobibere*; *reprimere*, *probibere*. Hinc Marci IV. 39. CHRISTVS ventis & mari increpat dicens, Σιώπα, πεφίμωσο, i. e. *conticeſcito*, & *capiſtro compeſcitor*: ubi Syrus pro imperativo poſteriore poſuit זגיר אנת *ſgir anth* i. e. *cobibetor*. Ab eo porro verbo quae fiunt derivativa, ejuſdem ſunt ſignificantiae: ſic זגרא *Sgara* (ſed Syri efferunt *Sgoro*) eſt *probibitio*; & זוגרא *ſugro* eſt *peſſulus, repagulum*. Quo illud pertinet, quod dicitur Deus *poſuiſſe vectes & oſtia* ad cohibendum mare. Poſtremo idem verbum (nim. זגר *Zagara* ſive *Sagara*) apud Arabes eamdem prorſus notionem, & loquendi conſuetudinem obtinet.

Nec aliam vim habet Hebraicum verbum סגר *Sagar*, quod eſt *praecludere*; ut etiam apud Chaldaeos; ſed maxime apud Syros, apud quos id verbum praeter traditam notionem, ſignificat etiam *retinere*, *probibere*, *ſepire*: unde סגרא *ſgara* (ſive *ſgoro*; quippe Syri *Kamets* ut O efferunt) eſt *cobibitio*, *retentio*, *excommunicatio*. Eodem refer & Arabicum שגר *ſagara*, quod eſt *avertere* & *divertere*.

Poſtremo (nequis forte obtendat , me afferre origines, in quibus loco τοῦ *Caph* , quod reperitur in *Scheria* , ſit *Gimel*) ut hunc inquam ſcrupulum, quamvis leviſſimum, evellam : erit certe *Scheriae* nomen ab Heb. סכר *Sachar* , quod eſt praecedentis prorſus συνώνυμον , quodque etiam apud Chaldaeos *praecludendi* vim obtinet ; praecipue vero apud Syros , apud quos plur. סכרא *ſachre* ſunt ea *repagula* , *objices* , & *obſtacula* , quibus aquae impediuntur , ut alio curſus deflectatur . Poſtremo apud Arabes verbum סכר *ſachara* non aliud ſignat , quam quod quaerimus ; uſurpatur enim de fluvio , quum objicibus aggeribuſque intercipitur ad avertendum curſum : & סכר *ſichron* apud Golium eſt *agger* , quo amnis obſtruitur atque intercipitur . Rogo autem lectores, quicumque ἀμύητοι ſunt , ne in allatis radicibus ad vocales , ſed tantum ad conſonas , ſpectent : quod initiati ſacris orientalibus optime intelligunt .

Prorſus ex quocumque productorum thematum *Scheriae* vocem arceſſas , eo ſemper negotium redit , ut ab intercepto & averſo fluminum curſu factum ſit *Scheriae* nomen . Imo , ſi verum fateri volumus ; productae radices minime diverſae inter ſe ſunt , ſed ad unam eamdemque referendae ; alternantibus , uti fit , ejuſdem organi litteris . Vt ecce *Sin* loco τοῦ *Samech* reperitur in Hebraeo Iſaiae XIX. 10. ubi שכר אגמי *ſecher agme* &c. eſt *obex ſtagnis appoſitus* ad piſces concludendos . Ab iſto autem שכר *ſecher* , abſorpta priore motione, fit *Scher* ; unde cum Graeca terminatione Σχερία .

Quemadmodum & ab eodem שכר *ſecher* aut *ſcher* (aut undelibet ex radicibus ſupra allatis) vox Σχερός haud dubie manavit ; cujus ſignificationem didici ex Heſychio ; apud quem plures voces a lingua primorum Noachidarum profectae (proinde nonniſi ex Hebraicis dialectis explicandae) tamquam gemmae inter carbones latent . Ait lexicographus : Σχερός· ἀκτὴ , αἰγιαλός i. e. Σχερὸς eſt *acta* ſive *littus* . Sane quia maris littora in Divinis ſcripturis vocantur *ſerae* , *vectes* , *oſtia* , quibus Dominus mare concluſiſſe dicitur , ne fines illos tranſcenderet ; ideo littus dialecto priſcorum Noachidarum vocabatur שכר aut סכר i. e. *ſecher* ſive *ſcher* (eo quo dixi ſignificatu) unde cum Graeca terminatione factum eſt Σχερός .

D R E P A N E

HAbes , Cardinalis eruditiſſime , de *Scheriae* nomine quid judicii mei ſit . Nunc eo redeo , in quo aeſtuare me ante dixi . Nam illud quis poteſt concoquere , quod Graeci tradunt , hanc inſulam,

Digitized by Google

ſulam , antequam *Scheria* vocaretur , Δρεπάνην h. e. *falcem* Graeco nomine appellitatam ? Hoc ut quiſquam credat, quo tempore inſulani dialecto utebantur , quae eſſet Hebraicae ſurculus, unde & ex ea dialecto nomen ſuae inſulae impoſuerint , eo inquam tempore fuiſſe eidem inſulae antiquius nomen alterum mere Graecanicum ? Jam provideo , quid ſint reſponſuri . Nempe Graecum nomen a Graecis inſulanis inditum dicent ; alterum Hebraicum a Phoenicibus . Nimirum inſedit penitus mentibus hominum illa opinio, quam a Bocharto impenſiſſima opera conſtabilitam , pronis auribus viri docti exceperunt . Hoc enim perſuadere volunt , orbem paene univerſum a Phoenicum coloniis συνῳκισθῆναι . Ita quaecumque uſpiam Hebraica veſtigia dignoſcunt , ea protinus a Phoenicibus ſignata clamant: per eoſdem nomina locorum omnia, ſi paullum modo ἑβραΐζουσιν, impoſita contendunt . At fruantur iſti quidem opinione ſua . Mihi longe alia ſedet opinio exiſtimanti , exceptis iis Phoenicum coloniis, de quibus certiores nos vetus hiſtoria facit , ceteris in locis ea quae dixi Palaeſtina veſtigia non a tantulo Phoenicum popello, ſed multo antea ab illis Japhetidis , qui proceſſu temporum alii poſt alios *inſularum* (de quibus Moſes Gen. x. loquitur) primi conditores extiterunt , impreſſa ab initio, poſtea perduraſſe . Verum de his alio in opere (*Phalegicae* μεταναστάσεως) quod affectum habeo, plura a me dicentur, &, uti reor, veriſſime. Ergo *Scheriae* nomen non a Phoenicibus eſt , ſed ab inſulanis , aut finitimis inditum, priuſquam ἕλληνες evaderent . Quo id modo , inquis , ſi jam ea inſula antiquiore nomine Δρεπάνη dicebatur ; quod Graecum eſſe , nemo non videt ? Heic dabis mihi veniam , Cardinalis QVIRINE , ſi videar debere ludibrium in eo , quod auſim negare , id nomen plane Graecum fuiſſe . Sed vide , quid contendam . Ajo , id vocabulum primitus quidem fuiſſe orientale , h. e. a primitiva inſulanorum dialecto profectum : at poſtmodum idem hoc nomen levi μετασχηματισμῷ a Graecis eſſe interpolatum , quo Graecum videretur .

Ac Δρεπάνης quidem ab oriente originatio pluribus modis expediri poteſt . Nam illud parum urgeo, quod Arabicum דרף *darapha* de aquis fluentibus interdum uſurpatur ; ut ſit notio contraria ejus, quam praeſefert *Scheria* . At Chaldaicum זרב *Zerab* (cujus radicis prima littera cum *Daleth* paſſim permutatur ; & ultima ejuſdem eſt organi ac *Pe*) non aliam quam *effundendi* & *profluendi* notionem obtinet : quod & Hebraice reperitur ſignificatu eodem . Adhaec idem verbum apud Syros cum *infarciendi* & *conſtipandi* notione uſurpatur : quod eo pertinet , quod decurrentes inſulam verſus fluvii fretum illud eo uſque limo infarſerant & coartaverant , ut is prope jam inſulam continenti adnecteret . Ab hoc Syro verbo

Digitized by Google

plura fiunt derivativa eodem pertinentia : c. g. זרבא *zorbo* eſt *fartura* , & זריבא *zribo* (unde , permutata prima de more , erit *Dribo*) eſt *conſtipatus* , *inculcatus* , *infartus* : id enim freto illi acciderat , antequam amnes deflecterent curſum . Haec quidem etymologia mala non eſt : ſed quaerenda ſunt meliora .

Nam deduci *Drepane* verius poſſit a צרף *tſaraph* , quod Hebraice eſt *conflare* : at Chaldaice eſt etiam *conjungere* , *conſolidare* & *conglutinare* : hoc enim metuebatur (ſi fabulae ab Ariſtotele enarratae credimus) ne , oblimato magna ex parte freto , adhaereſceret inſula , & cum continente coaleſceret ; eoque inſula illa *Drepane* h. e. *ferruminatio* dicebatur . Sane Chaldaeum verbum צרף *tſerap* , ſive (abſorpto *Sceva*, & prima mutata in D, uti mox oſtendam) *Drap* ; ſicuti in re metallorum eſt *conſolidare* ; ſic in re geographica idem fuiſſe , quod ἠπειροῦν h. e. *ex inſula continentem facere* , declarant promontoria plura maritima ejuſdem nominis , (3) qui-

(3) *De locis pluribus* Drepani *aut* Drepanes *nomen obtinentibus* .

Ordiar a *Drepano* Siciliae . Id peninſulae nomen erat , ante quam ibi ab Amilcare urbs extrueretur anno primo belli Punici , ante Chriſtum 264. , quemadmodum ex Diodori Eclogis colligit Cluverius in *Drepano* Siciliae , quem adeas cenſeo . Urbs , quae peninſulae Drepano inaedificata fuit , dicta eſt Δρέπανα plur. num. Id etiam ibidem ex pluribus Diodori & aliorum locis confirmat Cluverius . Omnino quum *Drepani* num. ſing. fit mentio , aut peninſulam , aut portum decet intelligere : nam quoties de urbe ſermo eſt , dicitur *Drepana* numero plurium , ſaltem apud meliores ſcriptores Graecos Latinoſque . At Servius ad Aen. III. 707. a *falce* ſive Saturni , ſive Cereris , ſive a curvatura ſitus in modum falcis , *Drepani* nomen factum ait . Fallitur : nam ſinus ille nihil habet δρεπανοειδὲς , ſed in acumen deſinit . Eapropter Bochartus ex orientis linguis etymologiam *Drepani* concinnavit , quam videſis apud eumdem . Quae etſi difficile eſt , ut ſectatores habeat , tamen illud facile aſſentior , totum *falcis* negotium poſtea a Graeculis ſuperſtructum fuiſſe : ceterum *Drepani* originationem a linguis Aſiaticis eſſe petendam . Uno verbo : eadem eſt Drepani Siculi (quatenus peninſulae nomen eſt : nam urbs res eſt Punicorum temporum) ac *Drepanes* noſtrae Epiroticae etymologia : quam ſic ſuadeo . Mons Eryx (cujus pedi ante bis mille ſaltem annos peninſula *Drepanum* adnectitur) antea a dicta peninſula freto intercurrente , ut mihi perſuadeo , ſejungebatur : h. e. quae peninſula nunc eſt , antea inſula fuit . At torrentes ex Eryce decurrentes paullatim fretum oblimarunt , & eam , quae tunc inſula erat , Eryci adjunxerunt : Eryx vero ipſe ex promontorio mons evaſit . Id poſteaquam factum eſt : tum vero nova illa peninſula *Drepanum* , h. e. *conſolidatio* appellata fuit . Sane curioſi rerum harum hoc experimento explorare poterunt , num mea conjectura recto ſtet talo . Etenim , ſi effoſſis quaquaverſum in iſthmo hujus peninſulae puteis , eadem ubique terrae ſtrata reperientur , quae in ipſa peninſula , tum vana haec conjectura erit : ſin alicubi in eo iſthmo diverſa terrae genera temere confuſa deprehendentur , hoc argumentum apertum erit , ibi ex adgeſtionibus torrentium factam fuiſſe *conſolidationem* illam , quam Δρεπάνη nomine ſignificari diximus .

Idem prorſus erit judicium de pluribus promontoriis , quae reperio *Drepani* nomen obtinuiſſe . I. In eadem Sicilia *Drepanum* promontorium fuit (ex Plinii recenſione III. 8.) prope Tauromenium , ubi nunc *Capo di S. Aleſſio* : vide Cluverium . II. Ejuſdem nominis promontorium in ſeptemtrionali Cretae latere ex Ptolemaeo . III. Tertium in Cypri latere occiduo ex eodem Ptolemaeo . IV. Quartum ex Ptolemaeo in ora Cyrenaicae . V. Quintum in Marmaricae littore prope Paraetonium ex Strabone lib. XVII. p. 799. VI. Sextum in inſula Icaria apud eumdem Strabonem lib. XIV. pag. 657. VII. *Rhium* Achaiae promontorium Ptolemaeo & Straboni lib. VIII. pag. 335. etiam Δρέπανον nuncupatur , & quidem (uti hic perhibet) a *falcis* ſimilitudine . VIII. Octavum in Aegypto ad ſinum Arabicum inter Clyſma & Myoshormum ex Ptolemaeo . IX. Nonum in eadem ora

ſinus

quibus idem accidiſſe videtur, atque id quod huic inſulae dicitur eveniſſe, nimirum ut, fluviis limum adgerentibus, tandem continenti adhaeſerint: eaque de cauſa videntur *Drepani* nomen conſecuta.

Reſtat unus evellendus ſcrupulus, quo pacto ex Chaldaeo צרף *tſerap* fieri potuerit vox *Drepane*. Verum in hac voce N quidem ſervile eſt, quod in fine additum, ſervit formandis nominibus. D vero pro littera *Tſade* poſitum eſt: quam litteram *Tſade* ſcimus apud Arabes ut D ſonare, quoties ſuperne puncto notatur, quam ii litteram eo puncta praefixam appellant *Dad*. Ad haec Chaldaeis ipſis *Tſade* facile tranſit in *Teth*: hoc vero alternat cum *Daleth*. Vtcumque ſe res habuit: certe ſicuti ex חצר *hatſer*, pro varia τῦ *Tſade* pronuntiatione, factum eſt tum *Hatria*, tum etiam *Hadria* (de quo videantur dicta in noſtris Tyrrhenicis, Romae ante hos duos annos evulgatis to.3. Diſſert.Corton.) ſic a verbo צרף *tſerap* aut *trap* factum eſt *Drepane* (nimirum Graecis ad notiorem ſibi δρεπάνης h. e. *falcis* vocem trahentibus τῦ *Tſade* pronuntiationem)

ſinus Arabici in parte Troglodytarum, quod Stephanus (in Δρεπάνη) vocat ὄρος Αἰθιοπίας: de quo Plinius VI. 29. *A promontorio Indorum, quod vocatur Lepte Acra, ab aliis Drepanum*: quod male Harduinus cum ſuperiore confundit. Haec ex variis auctoribus, quos laudavi, colligere potui promontoria cum *Drepani* nomine. Ex his autem ſolum Rhium a *falcis* ſimilitudine Δρέπανον vocatum Straboni dicitur: quod & falſum eſt. Atqui equidem conjicio, haec omnia promontoria, antea rupes mari circumfluas h. e. inſulas fuiſſe: deinde vi torrentium ſive ex ejſdem rupibus ſive ex continente decidentium, freta, quae intercedebant, limo oppleta fuiſſe, ac proinde promontoria ex inſulis evaſiſſe: quod ubi factum eſt, tum vero *Drepani* h. e. *ferruminationis* nomen obtinuiſſe.

Idem dicemus de *Drepane* Bithyniae oppido maritimo apud Stephanum, & alios quos citat Cellarius: idem de *Drepana* Lyciae (quam etiam littoralem fuiſſe non dubito) apud eumdem Stephanum. Vtraque videtur ex inſula evaſiſſe peninſula, oblimato freto: eoque illam appellationem conſecuta: etſi Stephanus verſum citet, quo *Drepane* Bithynica a *Saturni falce* (ἀπὸ Κρονίδαο σιδήρου) ſic appellata dicatur. Item duae parvae inſulae circa Lebinthum, quae eodem nomine donantur apud Stephanum, fortaſſis antea quatuor numero fuerint: mox, conſolidatae in duas, ob id illud nominis retulerint. Omnino quum tot loca *Drepani* aut *Drepanes* nomen olim conſecuta fuerint: nullum ejus nominis locum in mediterraneis poſitum reperire uſquam potui: eoque magis ſuſpicio noſtra firmatur. Ac prorſus videtur *Drepane* ſive *Drepanum* fuiſſe antiquitus vox τεχνική ad geographiam heroicorum temporum pertinens, communis iis locis omnibus, quae ἠπειρωθῆναι contigit ob eas, quas dixi cauſas.

Nec a vero abhorret, ſi dicamus, vocem ipſam appellativam δρέπανον, qua *falcem* deſignat, ex eodem צרף *terap* ſive *drap*, quod eſt *conflare*, & *conſolidare*, fuiſſe factam.

Poſtremo *Sarepta* Sidoniorum urbs maritima (quae 3. Reg. XVII. 9. vocatur צרפת *tſorpath*) non eſt dubium, quin ſit ab eadem radice צרף toties a me nominata. Nec differt a *Drepane* ſive *Drepano*, niſi quod in poſteriore τὸ *Tſade* de more mutatum ſuit in *Daleth*: & quod ultima ſervilis & Heemantica littera in uno eſt *Nun*, in altero *Tau*. Haec levia ſi excipias, *Drepane* & *Sarepta* (aliis *Sarapta*) nihil prorſus inter ſe differunt. Legeſis de Sarepta Relandum: apud quem geographus Arabs, prope Sareptam flumen *Lante* decurrere tradit. Quis ſcit annon quae primitus inſula, poſtea ex ejus fluminis adgeſtibus continenti adhaeſerit? Vel ſic tamen ipſa civitas humili in ſolo fundata erat, ſive περὶ τὸ κλύσμα τῆς θαλάσσης i. e. *in alluvione maris*, uti loquitur Phocas apud eumdem Relandum. Ex qua Phocae deſcriptione conjici & hoc alterum poſſit, ſolum illud non ab initio exſtitiſſe, ſed, a fluminum & torrentium adgeſtibus additum, humile perduraſſe. Verum ſatis jam conjecturis indulſimus.

pro *Trepane*. Interim haec poſterior pronuntiatio cum T uſurpatur nunc in Drepanis Siciliae, quae vulgo *Trapani* appellantur; ubi etiam terminatio in I index eſt in ſermone Italico plurativi numeri.

Poſtquam autem in eo inſulae noſtrae nomine D pro *Tſade* invaluit, ac τὸ צרפן pro *trepan* coepit *drepan* pronuntiari, & cum Graeca terminatione Δρεπάνη, quod *falcem* ſignificat; facile deinde Graecis fuit *curvaturam* uti volunt (4) nonnullam in ea inſula obſervare (quae ubinam quaeſo non aliqua occurrit?) itaut δρεπανοειδὴς h. e. *falci ſimilis* videretur; mox etiam conſuetas de *falce* neſcio qua, ſive Cereris ſive Saturni, fabulas ſerere.

At etiam fabula altera (quam ab antiquis per manus traditam nobis conſervavit Ariſtoteles, de inſula prius ἠπειρωθεῖσα, mox, averſis amnibus, iterum disjuncta) Hebraicis *Drepanes* & *Scheriae* ſignificationibus, ut ante dictum, ſuperſtructa fuit. Nec alias reperio tutiores etymologias, quam quas fabula aut vetus hiſtoria confirmat. Quamquam ceteroqui nihil vetat, ſublato tantum numinum interventu de medio, cetera narrationis illius vera fuiſſe. Quid enim impedit, quominus, quum primitus defluentes eo verſus ex Epiro amnes fretum paene oblimaſſent, inſulae illi Δρεπάνης (h. e. *adglutinationis* ſeu ἠπειρώσεως) nomen factum fuerit? Deinde, quia mox illa flumina ſive terraemotu, ſive quo alio caſu, ſive impenſa per inſulanos aut Epirotas opera, fuiſſent averſa; ob amnium *cohibitionem* eadem inſula Σχερία fuerit nuncupata? Atque hactenus de *Drepanes* & *Scheriae* nominibus a me dicta, judicio tuo, Cardinalis Ampliſſime, permitto.

PHAEACIA

Phaeacia inſula non dedit Phaeacibus nomen, ſed ab iis (poſtquam ex Hyperea inſula in hanc Epiroticam profecti fuerunt) acce-

(4) Etſi in Ptolemaicarum Agathodaemonis Tabularum ea, quae eſt Europae decima, Corcyrae latus illud, quod Epiro obtenditur, tam leviter curvatum reperio, ut pro recta linea haberi poſſit: id quod etiam in Nic. Samſonis Tabula antiquae Graeciae manifeſtum eſt: tamen ſtultiſſimus ſim, ſi non eam Corcyrae figuram amplectar, quam eruditiſſimus Card. QVIRINVS teſtis oculatus ſuis *Corcyrae primordiis* praefixit. Quum ergo ea inſula prorſus falcata ſit: quaeri poſſit ad quodnam *falcis* genus reduci debeat. Lycophron, ubi hanc inſulam Ἅρπην pro Δρεπάνῃ vocavit, nihil adjuvat: quia utraque γενικὴ vox eſt, & ad plura falcis genera pertinet. Apollonius quia (καλαμητόμον ἅρπην) *meſſoriam* Cereris *falcem* occaſionem appellationi inſulae dediſſe tradit, videtur ſenſiſſe, figuram inſulae fuiſſe eamdem ac *meſſoriae falcis*, ad quam Corcyrae quantulacumque curvatura, qualis eſt in dicta Tab. Agathodaemonis, plus accedit, quam ad quodvis aliud falcis genus. At in Nic. Samſonis Tab. Antiquae Graeciae eadem inſula falcem vinitoriam refert, cujuſmodi a Columella IV. 25. deſcribitur. Roſtrum falcis hujus erit a promontorio Caſſiopaeo orientem aeſtivum verſus. At quemadmodum Corcyra in fronte libri ἐξοχωτάτου QVIRINI depingitur, falcem faenariam refert. Nec poſſum equidem αὐτόπτην per plures annos Cardinalem in eo non ſequi.

Digitized by Google

accepit. Iſtorum autem *Phaeacum* originatio, quemadmodum a Bocharto tradita fuit, cur mihi ſe non probet, non leves habeo cauſas; atque hoc inprimis, quod vir doctus nimis vagam *Phaeacum* etymologiam aſſignat, quos putat a *praeſtantia* (cujus notio *Phaeacum* nomini ex Arabica lingua expoſito ſubſit) ſic appellatos. At quemnam mihi populum reperire potes, qui generalibus hujuſmodi nuncupationibus delectaretur; quique ad REVBAV (ea eſt πεχνικὴ vox notiſſima, qua noſtrae aetatis Peripatetici *tranſcendentes*, uti vocant, *terminos* complectuntur) ſui nominis etymologiam referret? Quamquam ne ἀντιλέκτων quidem Phaeaces uſque adeo fuerunt, ut oblocutoribus carerent. Verum quid moror? Apud Arabem interpretem in 1. Sam. XXVIII. 3. vox פאקה *phakaha* ſignificat *divinos*. Et haec quidem vox eſt ex rad. פוק ex qua & Bochartus ſuam *Phaeacum* etymologiam hauſerat. At praeſtat eorumdem etymologiam petere ex Arabico verbo פאך phaaca, quod Conjug. V. eſt *bene ominari*, ſive ex alicujus nomine aut ſermone divinationem capere: a quo verbo fit פאיך *phaich* h.e. *ominator* ſive bonorum praenuntius: & quae plura inde fiunt ejuſdem ſignificationis nomina. Mihi ſane non vacat ab Homero aut aliunde huic Phaeacum ominandi arti praeſidium arceſſere. Nae Tu id optime potes, Cardinalis doctiſſime, ſi de ditiſſimo tuae memoriae penore paullum modo commodare velis. Interim ſuccurrit mihi nunc illud Od. N. 272. quo loco Alcinous calamitatem navis a Neptuno in ſaxum converſae a Nauſithoo patre ſuo ſibi tanto ante praedictam narrat.

μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Πατρὸς ἐμοῖο.

Jam cecidere mihi, cecinit quae mente ſagaci
Ante pater.

Verum vel ſi documenta deſint; certum tamen eſt, quocumque te verteris, Φαίακας ſive Φαίηκας non niſi ab ominandi aut divinandi arte (qua eos polluiſſe, ex nominis indicio certum habeo) fuiſſe primitus nuncupatos.

MACRIS.

Eſt & quartum hujus inſulae nomen ſatis antiquum, quo utitur Apollonius apud Te pag. 2. & 6. ubi Μάκριν eam appellavit. Id vero nomen ei commune cum Euboea fuit. Quumque utraque inſula in longum protendatur; cuivis facile fuit ſuſpicari, Μάκριν quaſi μακρὰν fuiſſe vocitatam. Id quod & Tu, Cardinalis, credidiſti; & ego libens do manus; verum eatenus tantum, quatenus de Graeco fonte potamus. Verum ſi ad ulteriores origines ſpectare ſit animus, longe alia, & quidem verior originatio comperietur, ex orien-

oriente fluens, unde ſunt primitivae locorum appellationes. Hujus autem vocabuli rectus caſus vulgo videtur fuiſſe Μάκρις. At equidem utroque modo, & Μάκριν primitus, & mox etiam Μάκρις uſurpatum fuiſſe ſuſpicor; ſicuti ſunt illa δελφὶς & δελφὶν, ἀκτὶν & ἀκτὶς & alia ſexcenta. Aut vero ea regula valebit, quam Bochartus pag. 397. II. tradidit, adnotans, Hebraea nomina in N terminata apud Graecos pro accuſativis habita, unde poſtea rectos caſus in Σ finitos ex analogia fecerunt, ut a *Jonathan* Ἰωνάθης, a כהן *cohen* (i.e. ſacerdos) Heſychianum illud Κοίης aut Κόης, i. e. *ſacerdos apud Cabiros* &c. Sic etiam ex Hebraico Μάκριν, tamquam ſi eſſet accuſandi caſus, fecerunt rectum Μάκρις. Verum ne multis: Μάκριν ne littera minus eſt ipſum Hebraicum מקרין *makrin*, quod Pſ. LXIX. 32. redditur *cornua emittens*. Cur autem tam Euboea, quam & Corcyra dicantur *cornua protendere*, nae is intelliget, qui ad canticum Is. V. 1. animum converterit. Ibi vinea fuiſſe dicitur *in cornu filio olei* i. e. in *monte pinguiſſimo* ſeu fertiliſſimo: & hanc veram eſſe hujus loci explicationem, non ſinit dubitare optimus Paraphraſtes Jonathan, qui pro *cornu* poſuit בטור רם *betur ram* i. e. in monte excelſo. Ergo quum utraque illa inſula *Makrin* vocatur i.e. (ſi ſic loqui licet) *cornificans* aut protendens cornua; *cornuum* nomine intellige promontoria, quae in utraque plura ſunt; ipſas autem inſulas habeto tamquam cornigera animalia. Et quidem ſi Euboeae latus illud, quod ad orientem hibernum ſpectat, cum capite belluino conferre ſit animus; tum ei capiti ſua non deerunt cornua duo, verſus meridiem quidem & Atticam promontorium Geraeſtus, verſus vero orientem aequinoctialem Caphareus. Sic etiam in Corcyra tamquam bellua capitis loco erit illud latus, quod ad boream ſpectat: in quo capite hinc Phalacrum, illinc Caſſiopaeum promontorium, veluti cornua protenduntur. En cur utraque inſula מקרין *Macrin* i. e. *extendens cornua* appellata fuerit.

C O R C Y R A.

REſtat ad ultimum *Corcyrae* nomen. Ac bene eſt, quod etymologiae ſuae parum heic fidat Bochartus. Qui certe, quum plures ex omni parte pulcherrimae nominis hujus ἐτυμότητες ſuppeterent, ſi intendere animum voluiſſet; cur omnium deterrimam ſit conſectatus, aut τί παθὼν, non queo dicere. Ego plures originationes producam in medium: tuum deinde erit, ANGELE Cardinalis, decernere, ecquaenam ſit Corcyrae tuae prae ceteris convenientior.

I. *An*

1. *An Corcyrae nomen ſit a Corcyraeis conditoribus inditum* .

Ac primum omnium poterat *Corcyrae* vocabulum arceſſi a *Corcura* urbe Aſſyriae (cujus nuſquam alibi , quam apud Ptolemaeum mentionem reperio) aut vero a montibus Armeniae illis , in quibus Arca poſt diluvium conſtitit ; qui montes ab Alexandro Polyhiſtore apud Euſebium (cujus verbis recitandis abſtineo , quippe jam a Te productis pag.13.) Κορκυραῖα ὄρη *montes Corcyraei* vocantur ; iidem ſcilicet , qui aliter vocantur *Gordiaei* , itemque aliis pluribus nominibus eo accedentibus , quae omnia Bochartus in I. Geogr. ſac. 3. collegit . Quo , inquis , pacto nomen inſulae ab Aſſyria, aut Armenia uſque repetetur ? nimirum ſi fingamus animo , ex illis partibus aliquando coloniam in hanc inſulam fuiſſe deductam . Id quidem fieri potuit : verum ut ita factum eſſe dicamus , nullas tabulas , teſtes nullos proferre poſſum . Ceterum ſi umquam ſive a *Corcyraeis* Armeniae , ſive a *Corcura* Aſſyriae coloni in inſulam hanc veniſſent; id certe ante hominum memoriam contigiſſet ; propterea quod nullum ejus ἀποικίας exſtat uſquam apud auctores veſtigium . Tum vero & hoc ſtatuendum eſſet , *Corcyrae* nomen habuiſſe ἀποικία illi antiquiſſimae parem antiquitatem . Nunc contra video , *Corcyrae* nomen ultimum eorum cenſeri , quibus noſtra inſula vocabatur ; quippe nec ab Homero nec a poetis iis , qui antiquioribus nominibus ſtudent , ſed ab Herodoto & Thucydide primum uſurpatum . Ceterum Corcyrae noſtrae cum Corcyraeis montibus communes exſtitiſſe cauſas , cur eodem vocabulo donarentur infra demonſtrabimus .

2. *Radices orientales quatuor non amplius eſſe poſſunt , ex quibus Corcyrae vox* ἀναλογικῶς *derivari queat* .

Et haec quidem , quae hactenus poſui , vel ſi vera ſint , nihil tamen prorſus ἐτυμολογικὸν complectuntur , ſed meram nominis , ex altero conditore populo propagationem . Age aggrediamur ἐτυμολογικὴν πραγματείαν .

Omnino autem ut univerſa haec etymologiarum *Corcyrae* ſylva ſic tamquam indagine cingatur, nequa elabi quidquam, quod eo pertineat, poſſit ; ſic ineo rationes . Radix, unde oriri *Corcyrae* vox debuit , eſt ex genere duplicantium primam ac ſecundam litteram (nam in *Corcyrae* vocabulo duplex C, itemque duplex R ſcribitur): cujuſmodi ἀναδίπλωσις in verbis , quae vocantur *Duplicantia Ain* , eſt valde [illegible]ris . Itaque in radice , quam quaerimus , aut *Caph*.

Digitized by Google

monui, nequis id laboret, ut e. g. *Caph* ſimul & *Koph* in radice, quam inveſtigatum imus, reperire ſe poſſe confidat. Ita fit, ut neceſſario *Corcyrae* vox ad unam ex his quatuor radicibus ſit referenda, nim. גרגר, aut חרחר, aut כרכר, aut poſtremo קרקר. Et omnes quidem hae quatuor radices uſitatae ſunt, ac ſuas habent ſignificationes, de quibus mox ſigillatim. At ex quatuor his illam, quam ſecundo loco poſui, eximendam puto; quae heic, ut arbitror, locum non habet. Etenim Hebraicum & Chaldaicum חרחר *charchur* ſignificat *aduſtam* aut *aduſtionem*. At equidem non video, quis *aduſtioni* locus in ea inſula fuerit. Eamne inſulam *aduſtam* dicemus, quam Homerus (in verſibus proxime recitandis) Zephyri flatibus mirifice recreari, canit? Vt omittam, quod *Cheth* Hebraicum per χ Graece reddendum fuiſſet. Ex quibus rationibus conficitur, radici חרחר *charchur* heic locum nullum eſſe. Nunc trium reliquarum ſingulas ad trutinam exigamus, & quaenam ex eis *Corcyrae* etymologiae ſit convenientior, inveſtigemus.

3. Corcyrae *originatio* a גרגר gargar; *ita ut eo nomine* πολυκαρπία, *aut conviviorum luxus deſignetur*.

Jam primum omnium poteſt id nomen arceſſi a גרגר *gargar*, cujus plur. גרגרים *gargerim* Iſ. XVII. 6. ſunt *baccae* ſeu fructus arborum. Apud Chaldaeos id nomen eodem ſignificatu multo eſt uſitatius; apud quos etiam eſt verbum גרגר *girgar*, quod eſt *grana*, *baccas* ſeu *fructus producere*. Homeri Vlyſſem qui legerit, nae is probe videt, quorſum haec etymologia tendat. Nam cui nota non eſt Homerica deſcriptio feracitatis arborum Corcyraearum? Cujuſmodi eſt illud Od. H. 117.

Τάων (arborum) οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος οὐδὲ θέρευς ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.

Quorum verſuum (quos Taſſus Etruſcos fecit) elegantiam etſi non poſſum, quin interpretando deteram; ſic tamen utcumque Latine ſonant.

Fructus non umquam perit harum, intermoriturve,
Seu ſit hiems, ſeu ſtella Canis; verum uſque perennat:
Nam Zephyrus levis hos dum procreat, excoquit illos:
Sic pira ſuccreviſſe piris, ſic malaque malis,
Atque uvas uvis videas, ac ficubu' ficus.

Quid mirum ſi tanta agri felicitas nomen inſulae quaeſierit?

Adhaec ex eo quod Heb. גרגרה *gargera* ſeu גרגרת *gargereth* ſigni-

Digitized by Google

ſignificat *fauces* aut *fiſtulam gutturis* (ut etiam apud Chaldaeos Syroſque) facta eſt vox Chaldaea גרגרן *gargeran* , quae *epulonem* , *voracem* , *comeſſatorem* notat . Atqui hoc , ſi quid aliud , quantopere in Corcyram conveniat , Homeri Odyſſea docebit , & univerſa antiquitas . Vel Te lectores adeant toto capite XIV. Corcyrae tuae . Hinc illud Horatii I. Ep. 15. *Pinguis* . . . *Phaeaxque reverti* ; Et quod eod. lib. ep. 2. *Alcinoi* ſunt helluones ; itemque quod Ἀλκινόοιο τράπεζα locutio eſt proverbialis apud Nanzianzenum. Vtriuſque harum originationum etſi me minime poenitet; habeo tamen probabiliores alias duas , quibus praecipua Phaeacum ſtudia deſignantur .

4. *Duo fuiſſe praecipua Phaeacum ſtudia , ſaltationem & nauticam artem .*

Nam duarum maxime rerum cauſa Phaeaces in pretio erant , artis nauticae & ſaltandi artificio . In Homeri Odyſſea utriuſque ſtudii ſpecimina & laudes tantas , quae fidem ſuperant lectores habent : qui ſi Te adibunt cap. XI. & XII. , non dubitabunt , quin inſula illa in utraque arte eo uſque excelluerit , ut ab earum altera , aut ab utraque nomen adipiſci facile potuerit . Vtramque peritiam mirifice probat & illud Plutarchi (quod a Te productum pag. 135. valde me delectavit) quo loco is omnem a Nauſicaa impudentiae ſuſpicionem amolitur , propterea quod ex Vlyſſis ſermonibus ingenii illius & prudentiae argumentum faciens , εὔχεται τοιούτῳ συνοικεῖν μᾶλλον , ἢ πλωτικῷ τινι , κ) ὀρχηστικῷ τῶν πολιτῶν , *optarit hunc potius ſibi maritum adjungere , quam quemvis alium de civibus naviculariùm aut ſaltatorem.* Nec interim aliud ullum opificium in Phaeacibus laudat ; ſane quod intelligeret , duobus his exercitamentis aut alterutro Phaeacas univerſos , pro ſe quemque , diſtineri . Nunc age diſpiciamus , an *Corcyrae* vocabulum ex Orientis linguis expoſitum utramque aut alteram earum artium praeſeferat, aut aliquid certe aliud Corcyraeorum peculiare .

5. *Gradus fit ad rad.* ברבר , *qua & ludendi , & aurigandi , & ſaltandi ſignificatio continetur : omnia appoſite ad Corcyrae nomen .*

Digitized by Google

126. & ſeq. ubi & ſaltationis cum ludicra ſphaera junctae inventionem Nauſicaae Corcyraeorum heroinae ab antiquis tributam, admonuiſti. Videantur & Arabica Lexica in rad. כר *carra*: plures ibi voces occurrent, quae *ſphaerulam*, *globum*, *pilam* deſignant. Non ineptam hanc ἐτυμότητα dices: at pulchrior eſt multo quae ſequitur.

Nam ex eadem rad. כרכר oritur Hebraicum כרכרות *circaroth*, quod Iſ. LXVI. 20. *carrucas* ſignificat. Conſentit & Chald. קרר *Karar* (nimirum enim *Caph* & *Koph* ejuſdem ſunt organi, nec raro apud Chaldaeos permutantur) quod *aurigam* aut *ciſiarium* deſignat; & quod Chaldaicum קרקרין *Karkerin* Schindlerus *lecticas* interpretatur. Non poſſum, QVIRINE Ampliſſime, hanc ἐτυμότητα contemnere, qui Corcyrae tuae initium capitis XVI. quod eſt de Nauſicaae aurigatione, cum admiratione ac voluptate legerim; ex quo putavi laudato Iſaiae (5) loco lucem afferri poſſe. Etenim ſicuti Iſaiae τὸ כרכרות *circaroth* eſt *mulare vehiculum*, ſeu *carruca*; ſic etiam & vehiculo illi, quo utebatur Nauſicaa Od. VI. muli jungebantur: ut plane videatur *Corcyra* ab Heb. *Circaroth* i. e. a *carrucis* dicta. Optima quidem etymologia. Adhuc tamen meliora quaerimus.

Jam enim verbum ipſum כרכר *circer* aggredior; quod non eſt dubium quin ſit *ſaltandi* verbum tum apud Hebraeos, tum etiam apud Chaldaeos, apud quos ab eo verbo fit & vox derivativa כרכורין *circurin*, quod *ſaltationes* ſignificat. Convenit & Arabicum verbum כרכר *carcara*, quod eſt *multum agitari*, peculiariter in aëre. Quocirca miror, cur nonnulli critici dubitaverint, num 2. Sam. VI. 14. verbo כרכר *circer* revera Davidis ante Arcam *ſaltatio* declaretur. Verum qui aliud ibi quam ſaltationem intelligunt, nae ii nihil intelligunt. Ac ne plura: habes, Cardinalis optime ac ſapientiſſime, in hoc *ſaltandi* verbo optimum Corcyrae tuae etymon, quod illi alteri frigiduſculo opponas, quod Bochartus haeſitans produxerat. Ac bene eſt, quod Tute, vel

me

(5) Iſaiae LXVI. 20. ſic legitur in Vulgata: *Et adducent omnes fratres veſtros de cunctis gentibus ... in equis & in quadrigis & in lecticis, & in mulis, & in carrucis ad montem ſanctum meum*. *Carrucis* Hieronymi reſpondet Hebraice כרכרות *circaroth*: quam vocem alii *veredarios* (*veredos* dixiſſent melius: nam *veredarii* ſunt homines) alii generaliter *animalia velocia*, Bochartus *dromedarios* interpretatur. Equidem non dubito, quin Hieronymi interpretatio ſit una omnium veriſſima. Etenim *Carruca* (teſte Valeſio ad Ammianum) eſt τετράκυκλον ὄχημα i. e. vehiculum rotarum quatuor, quo honoratiores utebantur: nec male carrucae veterum reſpondet hodie quae dicitur *Carrozza*: niſi quod carrucae tantum muli mulaeve jungebantur, at *carrozza* noſtra hodie promiſcue tum equis tum mulabus trahitur, etſi olim ferme mulabus. In hoc autem Prophetae loco ſicuti equis ſtatim ſubjiciuntur ea vehicula, quibus equi jungebantur: ſic par fuit ut mulari generi ſubjicerentur mularia vehicula, i. e. *carrucae*. Accedit quod CARRVCA erit ipſiſſimum Hebraicum nomen, cui reſpondet, ſi μετάθεσιν tollas, & *carcuram* pro *carruca* ſcribas. *Carrus* ab eodem eſt Heb. themate, indidem & verbum *curro*, & *currus*: a כרר *carar* omnia, reduplicatione ſublata. Valeant interim vulgares harum vocum originationes.

me tacente, QVIRINE Cardinalis, cap. XII. huic etymologiae mirifice velificaris; ex quo lector intelliget, quantopere in ſaltandi artificio Corcyraei excelluerint. Aut qui tuis *Primordiis Corcyrae* carent, Homerum adeant pluribus Od. Θ locis.

6. *Proponitur ceteriſque praeponitur etymologia a rad.* קרקר Karkar; *itaut Corcyrae nomini ſubſit nauticae peritiae notio.*

Reſtat ex iis radicibus, ad quas Corcyrae nomen referri poſſit, ultima. Ea eſt Hebraicum verbum קרקר *Karkar*, quod Is. XXII. 5. eſt *deſtruere* & *vaſtare*. Nec ſecus Num. XXIV. 17. eſſe accipiendum quaedam ejus loci verſiones oſtendunt; noſque id in Biblicis noſtris obſervationibus firmabimus. Ibi, fateor, Onkelos vertit ישלוט *ishlot* i. e. *dominabitur*, & Syrus utitur *ſubjugandi* verbo: at hi certe non alia de cauſa ſic reddiderunt, quam quia per *vaſtationes* ac ſtrages dominium acquiritur. Convenit Chaldaica uſurpatio verbi קרקר *Karker* cum *vaſtandi* ſignificatu: apud quos etiam קרקרא *Karkura* (quod eſt ipſiſſimum Corcyrae nomen) eſt *vaſtatio*. Quae omnia eo nos ducunt, ut potuerit Corcyra a virtute bellica & militari nomen ſibi quaerere: quod ſicuti non abnuo (quid enim abnuam, quum Tu eos Marte plurimum potuiſſe oſtenderis?) ſic eatenus tantum praeſtare id auſim, modo de potentia navali eam *vaſtationem*, quam praeſefert *Corcyrae* nomen, interpretemur. Ergo equidem non repugnavero, quin, quia Corcyraeorum claſſis, quocumque irruiſſet, *vaſtitatem* afferret, ab eo ſit factum, ut inſula ipſa *Corcyrae* h. e. *vaſtationis* (& quidem activa notione) nomen ſit conſecuta.

Tametſi poteſt & alio faciliore modo navalis *Corcyrae* notio expediri. Nimirum enim in linguis pluribus *Corcyrae* vox quoddam navis genus deſignat; illud ſcil. quod Graecis Κέρκουρος, Latinis *Cercurus* dicitur: nec ſecus Syris, & Arabibus nominatur; de quibus, infra. Ac citant viri (6) docti grammaticos aliquot, tam-

(6) Henr. Stephanus in Appendice Theſauri ait, Ariſtophanis Scholiaſten ac Suidam ſcripſiſſe, τὸν Κέρκουρον (ſic enim ſine diph- qui nihil omiſit eorum, quae in Ariſtophanis Scholiis, aut Suida repererat. Etſi non nego in aliis Comici editionibus quaedam ſcholia ube-

tamquam qui ſcripſerint, *cercurum* ſic ab inſula Corcyra dictum, ut a Paro *paronem*. Id quod etſi apud eos grammaticos non quivi reperire; tamen eſto. Vel ſi enim hoc ii grammatici dixiſſent; non me id magnopere moveret; qui ſciam *Cercuri* vocem in orientis linguis fixas radices habere, uti mox oſtendam. Illud me magis movet, quod Tu etiam, Cardinalis optime, videris pag. 13. favere huic ſententiae, qua *Cercurus* navis ab inſula *Corcyra* derivatur. Equidem etſi non valde repugno (quippe quem olim haec ſententia delectaverit, antequam Palaeſtinas *Cercuri* originationes detexiſſem) tamen rogo Te, uti des mihi hanc veniam, ſi, quae in hoc negotio pari cum veriſimilitudine dici poſſint, candide aperiam. Nam contra dici optime poſſit, *Cercurum* primario quidem navim magnam & longam ſignificare (quae notio mox a me confirmabitur) deinde, quod etiam inſula eodem nomine, uteretur, id pertinere ad ſecundariam ejus vocis ſignificationem, inde ortam, quod ea inſula ἐν τοῖς ναυτικοῖς h. e. in *Cercuris* praecipuas vires haberet: ſive quia eadem inſula *Cercuri* ſive navis longae ſimilitudinem praeſeferret: aut poſtremo, quia, uti fert fabula, navis, quae Vlyſſem deduxerat, ab irato Neptuno in rupem converſa fuiſſet. Haec, QVIRINE Cardinalis, quivis pro ſua maxima voluntate trahere, quocumque libido ſit, poterit. Quin & illud dici ad ultimum poſſit (nempe ut Tecum, ὦ ἐξοχώτατε redeam quocumque modo in gratiam) tam *Cercurum* navem, quam *Corcyram* inſulam, a *pervaſtandi* notione, (quam verbo קרקר *Karkar* ineſſe dixi) ἀμφοῖν fluere.

Omnino autem quidvis potius admiſerim, quam ut in hanc ſententiam eam, nimirum nomen id prius inſulae fuiſſe, deinde ab inſula traductum ad deſignandam navem. Quid quod orientales Muſae aegerrime ferent, *Cercuri* navis vocabulum ab inſulae nomine repeti? Nam quae navis Graecis Κέρκουρος eſt, & Latinis *Cercurus*, ea, inquam, eodem plane nomine, ne una littera minus, ab Syris (7) Arabibuſque donatur: quos, quia longiſſime remotos a nobis, miror, ſi fando umquam de inſula Corcyra audiverint, a qua nomen iſtis navibus inditum per eos fuerit. Quamquam quid multis opus eſt verbis; quum neget Plinius (8) *Cercurum* a Corcyraeis excogitatum, dum diſerte eum a Cypriis inventum tradit? cui conſonat Nonius, cui Cercurus *navis eſt Aſiana praegrandis*. Eſtne hoc credibile, Aſianae navi potuiſſe a Corcyra occidentis inſula

(7) Apud Syros קרקורא *Karkuro* & ejus diminutivum קרקורוניתא *Karkurunitho* eſt navigii genus, quod quale ſit, in 10. adnotatione dicetur. Item Arabicum קרקור *Korcur* eſt *navis longa & magna*.

(8) Plin. VII. 56. ubi de rerum inventoribus, *Celetem*, inquit, *Rhodii: Cercuron Cyprii*. At Cyprus Aſiae, non Europae contribuitur. Merito Nonius *navem Aſianam* vocat.

Digitized by Google

ſula nomen imponi? Imo navis Aſiana debuit ab Aſianis linguis originem ſui nominis trahere. Et ita prorſus res habet. Nam quum *Cercurus* nec ex Latino nec Graeco ſermone poſſit explicare originem (9) ſuam: contra cur Syris *Carcuro*, itemque Arabibus *Corcur* vocetur, Aſiaticae id linguae ediſſerent. Eſt enim, ut ante dictum, ab Heb. verbo קרקר *Karkar*, quod eſt *vaſtare* & *perrumpere*: quod *cercuris* optime convenit, de quorum forma ac magnitudine videat, cui cupido eſt, inferne (10) adnotata.

Viſo,

(9) Vulgo hoc perſuaſum habent, κέρκουρον ex Κέρκος & οὐρά componi, quorum utrumque *caudam* ſignificat. Id ſi verum; poſſis eam vocem interpretari *caudocaudatum*: quod ineptiſſimum eſſe nemo non videt. Et tamen quorumquemque invenies, qui *cercurum* non dicat eſſe *caudatam navem*? Si porro urgeas, quo teſte id doceant: afferunt illud Etymologi cercurum definientis τὸ μακρὰν ἔχον πρύμναν σκάφος, *navigium puppim longam habens*. At illud quo pacto cum illa altera ejuſdem Etymologi definitione convenit, qua dicit eſſe εἶδος πλοίου βραχέος, *brevis navigii genus*? niſi vero unum idemque longum ac breve ſimul eſſe poſſit. Apparet igitur, illam *longam puppim* non ex vero a grammaticis in Cercuri definitione poſitam, ſed nomini, quod Graecum putarunt, ſuperſtructam: ſive, ut verbo dicam, *longam puppim* ad notationem nominis, non ad rei definitionem, ex mente grammaticorum, pertinere. Qui tamen ſplendide in eo falluntur: quia vox *cercuri*, utpote Aſianae rei, nec in Graecia nec in Latio fixas radices habet, ſed in Aſiaticis linguis.

(10) *De Cercuri mole & conſtitutione*.

Circa *Cercuri* molem in oppoſitas ſententias antiquorum auctoritates me trahunt. Nonius ait eſſe navem Aſianam *praegrandem*. Qui quae loca ex Plauto ac Lucillio affert, ea cercurum certe praegrandem oſtendunt. Quale eſt illud Plauti Sticho II. 2. 42.

Dum percontor portitores, ecquae navis venerit
Ex Aſia: negant veniſſe. Conſpicatus ſum interim
Cercurum, quo ego me majorem non vi-

Qui locus navem ejuſmodi dat intelligere, qualem legatus ad tantum regem ſibi decoram exiſtimaſſet. Poſtremo huc accedit Arabica ſignificatio vocis קרקור *Korkur*, quae vox in Lexicis redditur *navis longa & magna*. Quo etiam ſpectat Bocharti etymologia *Corcyraeorum* Armeniae montium, quos putat ab Arabica ea voce dictos, quia in iis aliquando Noachicum navigium ſubſtitiſſet. Hujus autem navigii longitudo ac magnitudo quanta fuerit, nemo ignorat.

At contra Etymologicum magnum *cercurum* eſſe ait εἶδος πλοίου βραχέος, *brevis navigii genus*. Adhaec Athenaeus V. cap. XI. *cercurum* ponit inter admirandae illius navis Hieronis τὰ ἐφόλκια: de quo loco infra. Plinius VII. 56. *cercuron*, quem ait a Cypriis inventum, inter genera minorum navigiorum recenſet. Cum myoparonibus & lembis eumdem comparaſſe videtur Suidas in Κέρκουρος. Poſtremo Syrum קרקורא *Karkuro* Act. XXVII. 16. 30. σκάφη reſpondet, h. e. navigiolo tantulo, quod & intro in navem attollebatur, & rurſus de navi demittebatur, prout uſus poſcebat.

In hoc antiquorum diſcidio, quid ſequar incertum habeo. Sed tamen prior notio & Hebraicae etymologiae convenientior, & multo verior mihi videtur. Quod ſicubi pro brevi navigio ea vox uſurpatur, id καταχρηστικῶς factum puto: cujuſmodi κατάχρησις in Syro Act. XXVII. ubi *Karkura* pro σκάφη ſumitur, manifeſta eſt: nam & Syrus alter interpres in 2. Mach. XII. 3. idem vocabulum de iis σκάφεσιν uſurpat, ex quibus ὁ στόλος i. e. *claſſis* conſtaret. Aut vero *cercurus* genus erat navis piraticae, ſicuti & *myoparo*, & aliae quaedam: quae quidem major aut minor eſſe pote-

Viſo , *Cercuri* navis originem ab Hebraeo ſermone eſſe ; jam & illud ſequitur , inſulam eodem nomine fuiſſe donatam , ſive ſimpliciter quod in re navali plurimum poſſet , ceteroſque maris potentes impetu facto *vaſtaret* ac perderet (nimirum a rad. קרקר *Karkar* , de qua toties diximus, deducto ἀμέσως nomine) ſive quod *Cercuris* validiſſimis claſſem inſtructam haberet ; ſive poſtremo quod ipſa inſulae ſpecies *Cercurum* referret , ſive navem longam ac roſtratam ; cujus roſtrum illud poſſumus intelligere, ubi Phalacrum & Caſſiopaeum promontoria exiſtunt . Ac ne cui incredibile videatur , huic inſulae nomen a navibus aut a navali re factum : revocentur huc ea , quae de *Spinetico* Padi oſtio , ejuſque etymologia diximus in Tyrrhenicis nuper Romae editis , Diatriba I. pag. 25. Nempe *Spina* eſt ipſum Hebraicum ספינה *Spina* , (quod *navem* notat) ob eas rationes , quas ibi aſſignavimus . Sicuti & *Corcyraeis* Armeniae montibus ab Arabico *Korkur* i. e. a *navigio* Noachico ibi olim ſuperſtite nomen eſt , auctore Bocharto : cui cur non idem in *Corcyra* viſum fuerit , haud habeo dicere . Niſi quod ſatis apparet, hunc tantum virum ad hujus inſulae nomina enucleanda parum attentum animum attuliſſe .

Quandonam vero primum Corcyrae nomen uſurpari coeperit , haud facile dixerim . Ex allata tamen etymologia credibile fit , non ante uſurpari coeptum , quam ea inſula multum mari poſſet . Ac nemo ſane eſt , quin obſervarit , abeſſe id nomen ab univerſo Homeri poemate : ex quo cave colligas , Homeri aetate id nomen nondum in uſu fuiſſe . Nam contra id nomen Homero antiquius eſſe infra (adnot. 11.) ex non dubiis indiciis a me demonſtrabitur .

7.Pro

quas etiam poſterior Graecia γαλαίας aut γαλέας nuncupavit : quae , ubi minores ſunt , noſtris *Galeotte* appellantur , at olim Alberto Aquenſi apud Cangium , *galeidae* dicebantur .

Atque ea demum , ni fallor , Cercuri notio vera eſt . Videtur enim *galeae* noſtrae ſimilis fuiſſe , aut certe (ſi quidem minor) de genere *galeottarum* noſtratium . En loca quae poſſint eam notionem ingerere . Livius xxxII. 19. *Ipſe* (Antiochus) *cum claſſe centum tectarum navium , ad hoc levioribus navigiis , cercuriſque ac lembis ducentis , proficiſcitur* . Ubi vides etiam Aſiaticam navem fuiſſe : ſicuti & in Memnonis loco ex lib xv. quem locum citat Valeſius ad Harpocrationem in Κέρκουρος . *Mithridates* (ait Memnon) *praeter ceterum ingentem exercitum , comparabat etiam* (τριήρεις) *triremes quadringentas* (τῶν δὲ μικροτέρων νηῶν , καὶ πεντηκοντόρων , καὶ κερκούρων ἀριθμὸς ἦν οὐκ ὀλίγος .) *minores autem naves , tum quinquagenis remis actas , tum cercuros , magno numero* . Adſtipulatur & Athenaei locus lib. v, cap. xt. ubi de portentoſa Hieronis navi , quae Syracuſia dicebatur . Cui inter ἐφόλκια i. e. inter *naves comites* (id enim ἐφόλκιον ſignificat , navem ſcil. quae alii primariae , tamquam app ndix,comes adjungitur)primum locum obtinet Κέρκουρος τρισχίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος *cercurus tria millia talenta ferre valens* . Qui ſtatim addit , πᾶς δ' ἦν οὗτος ἐπίκωπος , *totuſque remis agebatur* : quo ſignificatur , iſtum quidem Hieronis cercurum tantummodo remis actum (ſicuti & Lucillianus cercurus apud Nonium in ead. voce *ligneis* [an *ilignis* ? locus enim corruptiſſimus eſt] *pedibus* i. e. remis *concurrere* dicitur) ceterum conſueviſſe alios etiam velis uti : alioqui fruſtra id admonuiſſet . Hinc Plautinus Cercurus *In portum vento ſecundo , velo paſſo pervenis* . Atque haec de cercuri mole & conſtitutione quivi dicere .

Digitized by Google

7. *Pro navali* Corcyrae *notione peroratio cauſae apud* ἐξοχώτατον *Cardinalem*.

Habes, ſapientiſſime Cardinalis, *Corcyrae* tuae etymologias plures, quemadmodum promiſſum a me fuit, expoſitas. Jam tui judicii erit, quo plurimo vales, eam deligere ex omnibus, quae Tibi veriſſima videatur. Mihi ſane ſi detur optio, ſeponerem mihi prae ceteris ultimam, Corcyraeis maxime glorioſam. Atque ea cauſa fuit, cur, poſtquam inſulani nacti ſunt *Corcyrae* nomen, eo unice ſint delectati, atque illud unice in nummis ſuis circumferri voluerint; ut qui intelligerent, eo nomine maris ſive imperium ſive maximam potentiam ſignificari. Verum non ante animum inducam, ut huic ſententiae plane adhaeream, quam meae huic veluti praerogativae judicii, poſtremo tuum o Cardinalis ſuffragium acceſſerit. Atque ut hanc tamen ultimam prae originationibus aliis tuo, QVIRINE, judicio adprobes; dicam pro ea equidem, tamquam pro mea clienta, apud Te cauſam.

Etenim *Corcyrae* vocabulum, ſi quidem ex Aſianis radicibus explicetur, res illas plures, quas proxime demonſtravi, deſignare poteſt; τὴν πολυκαρπίαν, popinales delicias, aurigationem, ſaltandi artificium, poſtremo navem ac rem naviculariam. Et haec quidem omnia in inſulam illam, ſi Homeri auctoritate ſtamus, pulchre conveniunt. Verum ubi primum id ſibi nominis inſulani impoſuerunt, non eſt veriſimile, eos has res ſimul omnes ſpectaviſſe, easque omnes eo uno nomine complecti voluiſſe. Quocirca ea maxime notio ſeligenda ex omnibus eſt, quam ſibi praeter ceteras pulchram atque decoram Corcyraei duxerint, quando id ſibi nomen tribuerunt, inque nummis ſignaverunt. At equidem nullam earum notionum, quas ſupra poſui, glorioſam aeque, ac navalem potentiam, noſtris inſulanis reperio: quocirca hanc demum ſignificationem, unam omnium veriſſimam atque ab hiſtoriis teſtatiſſimam, ſimul vero ſibi honorificentiſſimam, illos ſpectaſſe opinor tum, quum de eo nomine arripiendo cogitarunt.

At vero ex aliis illis *Corcyrae* ſignificatibus id factum eſt, ut praeberetur anſa viris otioſis h. e. mythologis, narrationes cudendi plures, ſingulis illis vocabuli notionibus conſentaneas: quae quidem narrationes, niſi me fallit opinio, non tam ex vero, quam ex variis

Digitized by Google

las de ſe protulit. Nam quum antiqui ſcirent, *Corcyrae* nomini ineſſe fructuum ſignificationem; hinc Poeta ſummus mira & portentoſa de inſulae feracitate praedicavit. Item, quandoquidem id nomen *guloſum* notat; ſatis id cauſae fuit, quamobrem inſulani ea flagrarint infamia. Sic etiam quia eidem nomini τὸ σφαιρίζειν, & *aurigationis*, ac potiſſimum *ſaltationis* ſubeſt notio; continuo ob eam cauſam haec inſula tum pilae luſus, tum aurigandi, tum maxime tripudiandi magiſtra apud Homerum effecta eſt: cui poetae innotuiſſe *Corcyrae* nomen, haec quae ab illo de inſula praedicantur, maximo argumento(11) ſunt. Quis autem praeſtare auſit, haec quae de Corcyra a poetis decantantur, vera exſtitiſſe omnia? imo quis non potius pro certo affirmabit, ea pluribus illis Corcyrae ſignificatibus fuiſſe inaedificata? At contra navalis peritia ac potentia & veriſſima, quippe comperta ex hiſtoriis, & eadem honorifica maxime inſulanis erat. Proinde non immerito haec potiſſimum vocis illius notio ſpectata fuit, quum primum nomen illud uſurpari coepit. Accedit poſtremo *Spinetici* oſtii appellatio a re navali petita. Imo & illud accedit, quod quemadmodum, ut modo innuebam, *Corcyraei* Armeniae montes ab Arabico *Korkur* aut Syro *Karkuro* (quorum utrumque *navem* ſignificat) nomen ſibi arceſſunt, nempe in memoriam navigii Noachici, quod in montibus illis ſubſtiterat; non alia quoque de cauſa *Corcyram* noſtram ſic appellari placuit, a *navali* ſtudio potentiaque, quae & Homerum & ſimul univerſam antiquitatem praeconem habuit. Etſi deinde, uti fit, haec quoque veriſſima *Corcyrae* ſignificatio fortaſſis anſam fabulandi dedit de Corcyraeorum *navi*, quam ex Vlyſſis ἀποπομπὰν reducem Neptunus ἀπελίθωσεν.

Atque hactenus dicta per me eſt pro ultima *Corcyrae* originatione cauſa. Nunc rogo Te vehementer, ANGELE Cardinalis, ut eam etymologiam, ſimulque ceteras ſorores ejus, quas hoc Schediaſmate ſum complexus, deſtitutas patronis, ac ſolitudine tabeſcentes, nunc vero primum vix auſas prodire in publicum, tuum in patrocinium adſciſcas, ac pro tua in eam inſulam caritate foveas fulciaſque: poſtremo uti me quoque pari benignitate ac benevolentia complectaris, quaſi unum ſcilicet de inſulae tuae (in omne aevum memorabilis ac beatiſſimae, per Te vero in celſiſſimo gloriae faſtigio collocatae) ſtudioſis. Dixi.

(11) Jam hoc planius dicam. Certum eſt, Corcyraeam πολυκαρπίαν, menſarum delicias, aurigandi ac ſaltandi ſollertiam, eſſe narrationes ex diverſis *Corcyrae* nominis ſignificatibus derivatas. Ergo, ſi Homerus primus omnium eas narrationes confinxit: tum vero *Corcyrae* nomen Poeta magno antiquius eſſe debuit. Sin eas narrationes ab antiquioribus excogitatas is ſuo poemati inſperſit: tum vero multo etiam vetuſtius evadet *Corcyrae* vocabulum. Verum vero id nomen Vlyſſis aevo uſurparetur, incertum eſt. Nec ex Poetae ſilentio neceſſario efficitur, id nomen Iliacis temporibus eſſe recentius. Id ſaltem ex eo ſilentio efficitur, id nomen fuiſſe recentius ceteris: quia poetae antiquiora ſemper nomina uſurpare conſueverunt.